

СТ А Н О В И Щ Е

От: **доц. д-р Филип Петров Стоянов**
УНСС, научна специалност: “Социално управление”

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „**доктор**“ по научна специалност “Управление”, професионално направление 3.7 “Администрация и управление”, към катедра “Управление” на УНСС.

Основание за представяне на рецензията: участие в състава на научното жури по защитата на дисертационния труд съгласно Заповед № 1062 / 20.04.2023 г. на Заместник-ректора по НИД на УНСС.

Автор на дисертационния труд:

Марияна Йорданова Дарли

Тема на дисертационния труд:

Внедряване на подхода за управление на проектно портфолио (на примера на организации в туристическия сектор)

1. Информация за дисертанта

Марияна Йорданова Дарли придобива магистърска степен по „Корпоративен мениджмънт“ през 2011 г. в Open University – Лондон, както и степен „Магистър по бизнес администрация“ със специализация „Висш мениджмънт“ през 2018 година в УНСС. Зачислена като докторант на самостоятелна подготовка по докторска програма „Управление“ към катедра „Управление“ на УНСС със заповед на зам.-ректора по НИД №1043/12.4.2021 г., като е отчислена през април 2023 г. Провела е специализации и курсове по резервационни туристически системи и счетоводство в туризма и въздушния транспорт. Понастоящем е собственик и управител на туристическа агенция Мари Травъл.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

По процедурата за публична защита дисертантката Марияна Дарли е представила: дисертационен труд, автореферат, копия на публикации по дисертационния труд, автобиография, справка за приносите на дисертационния труд и декларация за авторство.

Дисертационният труд е разработен на 172 страници, от които 152 стр. основен текст. Състои се от увод, три глави, заключение, използвана литература и приложения. Списъкът с литературните източници включва 163 заглавия, вкл. уебстраници, от които 145 на английски език. Като обхват и съдържание литературните източници изцяло съответстват на проблематиката, разглеждана в разработката. Уводът включва актуалността на дисертационния труд, предмета и обекта на изследването, изследователската теза, основната цел и задачи на дисертационния труд, работни хипотези, изследователски подходи в научното изследване.

Дисертационният труд разглежда важен проблем с актуално значение за стопанската практика, касаещ управлението на проектно портфолио в областта на туризма. Разработката е насочена към внедряването на управлението на проектно портфолио в туристическите организации, което цели повишаване на ефективността, улесняване на селектирането и приоритизирането на изпълняваните проекти и по-лесно постигане на стратегическите им цели. Като обект на научната разработка са посочени туристически компании, чиято дейност е базирана в България и Великобритания, а като предмет е изведен процесът на внедряване на подхода за управление на проектно портфолио в туристическия бранш и методите, свързани с неговото приложение.

Целта на дисертационния труд е насочена към разработване и апробиране на рамка за управление на проектно портфолио (УПП), която да допринесе за създаването на успешен модел в управлението на компания от туристическия сектор. Формулирани са пет изследователски задачи. За информационно осигуряване на разработката е проведен сравнителен анализ между туристическите проекти в British Airways Holidays (като представител на голяма туристическа агенция) и тези в значително по-малка туристическа агенция. Осигурени са и данни от анкетно проучване сред представители на туристическия бранш. Изследователската теза поставя акцент върху твърдението, че управлението на проектно портфолио е подходяща методология за управление на организациите от туристическия сектор и използването му в този бранш би донесло на организациите значителни ползи във всеки аспект на бизнеса.

3. Оценка на научните и научно-приложни резултати

Първа глава има теоретичен характер и включва преглед на литературата, насочена към изследване на подхода за управление на проектно портфолио в различни сфери на индустрията. Представени са методи, стратегии и инструменти за приложението на този подход в практиката. Подчертана е ролята на организационната култура за

успешното внедряване на подхода за управление на проектното портфолио. Във втора глава са представени методологически аспекти за внедряване на управлението на проектно портфолио в сектора на туризма на базата на сравнителен анализ между малка туристическа агенция (Мари Травъл) и голяма туристическа организация (British Airways Holidays). Разгледани са основните елементи на проведеното пилотно проучване, като са описани участниците, методите и инструментите за неговото осъществяване.

Третата глава съдържа резултатите от същинското апробационно изследване, проведено с помощта на извадка, формирана на принципа на рандомизацията. На базата на анализа на резултатите от анкетното проучване сред представители на туристическия бранш е разработен концептуален модел за внедряване на управлението на проектно портфолио в туристическите организации. Аргументирани са хипотезите и е обоснована изследователската теза, издигната в началото на дисертационния труд. Изведени са препоръки, насочени към практиката на организации в туристическия сектор за приложение на управлението на проектно портфолио.

Изложението свидетелства за придобитите знания и умения от дисертантката да провежда самостоятелно научно-приложно изследване, като използва подходящи методи за емпиричен анализ и представяне на получените резултати. Избраният инструментариум е адаптиран успешно от гледна точка на постигане на изследователските задачи и потвърждаване на изследователската теза.

4. Публикации, свързани с дисертационния труд

По дисертационния труд са представени три публикации – две статии и един доклад, представен на научна конференция. Публикациите отговарят напълно на националните минимални изисквания за придобиване на ОНС „доктор“.

5. Автореферат и справка за приноси

Авторефератът представя в синтезиран вид съдържанието на дисертационния труд и основните му постижения. Като структура и обхват отговаря на изискванията за подобна разработка.

Могат да се посочат следните приноси в дисертационния труд:

- Въз основа на детайлизирано проучване на специализираната литература по темата са систематизирани адекватни методи за управление на проектното портфолио в компания от сектора на туризма.

- Разработен е авторски концептуален модел за интегриране на подхода за управление на проектно портфолио в дейността на организация от туристическия сектор.
- Въз основа на получените резултати от проведеното самостоятелно емпирично изследване са формулирани препоръки за успешно внедряване на подхода за управление на проектно портфолио в организации от сектора на туризма.

6. Критични бележки и препоръки

Към разработката нямам критични бележки. Бих препоръчал в бъдещата си работа дисертантката да продължи усилията си по разкриване и обосноваване на ефективни възможности за управление на проектно портфолио в организации от туристическия сектор.

7. Заключение

В заключение считам, че представеният за защита дисертационен труд притежава необходимите качества и съответства на изискванията за присъждане на образователната и научна степен “доктор” – ЗРАСРБ (чл.6 ал.3), Правилника за приложение на ЗРАСРБ (чл.27) и Правилника за учебната дейност в УНСС, част 3 „Доктор“ (чл.94). Имайки предвид горепосочените аргументи изразявам **положително становище**, като предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Марияна Йорданова Дарли образователна и научна степен “доктор” по научна специалност “Управление”, професионално направление 3.7 “Администрация и управление”.

12.05.2023 г.
гр. София

Член на научното жури:
/доц. д-р Филип Стоянов/

OPINION

From: Assoc. prof. Dr. Philip Petrov Stoyanov
UNSS, scientific specialty: "Social Management"
Subject: dissertation work for the award of the educational and scientific degree "doctor" in the scientific specialty "Management", professional direction 3.7 "Administration and management", at the department "Management" of the UNSS.

Grounds for presenting the review: participation in the scientific jury for the defence of the dissertation according to Order No. 1062 / 20.04.2023 of the Deputy Rector for the NID of the UNSS.

Author of the dissertation: Marijana Yordanova Darley

Dissertation topic: Implementation of the project portfolio management approach (on the example of organizations in the tourism sector)

1. Information about the dissertation student

Marijana Yordanova Darli obtained a master's degree in "Corporate Management" in 2011 at the Open University - London, as well as a "Master of Business Administration" degree with a specialization in "Senior Management" in 2018 at UNSS. Enrolled as a doctoral student of independent training in the doctoral program "Management" at the Department of "Management" of the UNSS with the order of the vice-rector under NID No. 1043/12.4.2021, and was dismissed in April 2023. She has completed specializations and courses in tourism reservation systems and accounting in tourism and air transport. She is currently the owner and manager of the Mari Travel agency.

2. General characteristics of the dissertation work

According to the public defence procedure, the dissertation student Marijana Darli submitted: a dissertation, an abstract, copies of publications on the dissertation, an autobiography, a report on the contributions of the dissertation and a declaration of authorship.

The dissertation is developed on 172 pages, of which 152 pages are the main text. It consists of an introduction, three chapters, a conclusion, references and appendices. The list of literary sources includes 163 titles, incl. web pages, of which 145 in English. In terms of scope and content, the literary sources fully correspond to the issues considered in the

development. The introduction includes the relevance of the dissertation work, the subject and object of the research, the research thesis, the main goal and tasks of the dissertation work, working hypotheses, research approaches in scientific research.

The dissertation examines an important problem of current importance for business practice, concerning the management of a project portfolio in the field of tourism. The development is aimed at the implementation of project portfolio management in tourist organizations, which aims to increase efficiency, facilitate the selection and prioritization of the implemented projects and easier achievement of their strategic goals. Tourist companies whose activities are based in Bulgaria and Great Britain are indicated as the object of the scientific development, and the process of implementation of the project portfolio management approach in the tourism industry and the methods related to its application are shown as the subject.

The aim of the dissertation work is aimed at developing and testing a framework for project portfolio management (PPM), which will contribute to the creation of a successful model in the management of a company from the tourism sector. Five research tasks have been formulated. For informational support of the work, a comparative analysis was conducted between the tourist projects in British Airways Holidays (as a representative of a large travel agency) and those in a significantly smaller travel agency. Data from a survey among representatives of the tourism industry are also provided. The research thesis emphasizes the claim that project portfolio management is a suitable methodology for managing organizations in the tourism sector and its use in this industry would bring significant benefits to organizations in every aspect of business.

3. Evaluation of scientific and scientifically applied results

The first chapter has a theoretical character and includes a review of the literature aimed at researching the project portfolio management approach in different spheres of the industry. Methods, strategies and tools for the application of this approach in practice are presented. The role of organizational culture in the successful implementation of the project portfolio management approach is emphasized. In the second chapter, methodological aspects for the implementation of project portfolio management in the tourism sector are presented, based on a comparative analysis between a small travel agency (Marie Travel) and a large travel organization (British Airways Holidays). The main elements of the conducted pilot study are discussed, the participants, methods and tools for its implementation are described.

The third chapter contains the results of the actual approbation study conducted using a sample formed on the principle of randomization. Based on the analysis of the results of the survey among representatives of the tourism industry, a conceptual model for the implementation of project portfolio management in tourism organizations has been developed. The hypotheses are argued and the research thesis raised at the beginning of the dissertation is substantiated. Recommendations aimed at the practice of organizations in the tourism sector for the application of project portfolio management are derived.

The presentation testifies to the acquired knowledge and skills of the dissertation student to conduct independent scientific and applied research, using appropriate methods for empirical analysis and presentation of the obtained results. The selected toolkit has been successfully adapted from the point of view of achieving the research tasks and confirming the research thesis.

4. Publications related to the dissertation work

Three publications have been presented on the dissertation - two articles and one report presented at a scientific conference. The publications fully meet the national minimum requirements for the acquisition of the ONS "Doctor".

5. Abstract and Reference for Contributions

The abstract presents in a synthesized form the content of the dissertation work and its main achievements. In terms of structure and scope, it meets the requirements for such a development.

The following contributions to the dissertation can be cited:

- Based on a detailed study of the specialized literature on the subject, adequate methods for managing the project portfolio in a company from the tourism sector have been systematized.
- An author's conceptual model was developed for integrating the project portfolio management approach into the activities of an organization from the tourism sector.
- Based on the results obtained from the conducted independent empirical research, recommendations have been formulated for the successful implementation of the project portfolio management approach in organizations from the tourism sector.

6. Critical notes and recommendations

I have no critical comments on the development. I would recommend that in her future work, the doctoral student continues her efforts to uncover and substantiate effective opportunities for project portfolio management in organizations from the tourism sector.

7. Conclusion

In conclusion, I believe that the dissertation work submitted for defence has the necessary qualities and meets the requirements for awarding the educational and scientific degree "doctor" - ZRASRB (art. 6 para. 3), the Regulations for the application of ZRASRB (art. 27) and the Regulations for educational activities at UNSS, part 3 "Doctor" (art. 94). Bearing in mind the above-mentioned arguments, I express a positive opinion by proposing to the respected scientific jury to award Marijana Yordanova Darli an educational and scientific degree "doctor" in the scientific specialty "Management", professional direction 3.7 "Administration and management".

12.05.2023 г.

Sofia

Member of the scientific jury:

/ Assoc. prof. Dr. Philip Petrov Stoyanov /